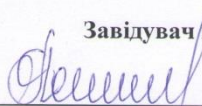

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра правосуддя

«Затверджую»

Завідувач кафедри

М.М. Ясинок

06 "07" 2020 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 37 ПРАВОНАВСТВО
(СИЛАБУС)

Спеціальність: 101 Екологія

Освітня програма: Екологія

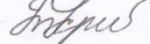
Освітній ступінь: Бакалавр

Факультет: *Агротехнологій та природокористування*

2020-2021 рік

Робоча програма з дисципліни «Правознавство» для студентів за спеціальностей 101 Екологія, ОС «Бакалавр» факультету агротехнологій та природокористування.

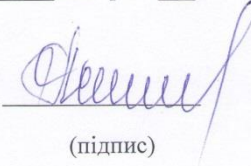
Розробник:

Д.ю.н., професор кафедри правосуддя Кравцова Т. М.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри правосуддя.

Протокол від «26» 05 2020 р. № 17

Завідувач кафедри правосуддя

(підпис)

М.М.Ясинок

Погоджено:

Гарант освітньої програми В. Г. Складя

Декан факультету агротехнологій та природокористування І. М. Коваленко

Методист відділу якості освіти,

ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: 23.07. 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© Кравцова Т. М. 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3/3	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство (шифр і назва)	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальності: 101 Екологія (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021-й	2020-2021-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: (назва)		Курс 2 Семестр	
Загальна кількість годин – 90/90		4-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	Освітній ступінь: Бакалавр	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		46 год.	86 год.
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: Залік/залік			

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 40%/60% (38/52)

для заочної форми навчання – 24,4% /75,6% (4/84)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Правознавство як навчальна дисципліна – це систематизований комплекс узагальнених знань про державу і право, окремі галузі права та їхній взаємозв'язок і розвиток. Правова інформація, яка є основою вказаного комплексу – це результат напрацювання різноманітних наукових шкіл, на підставі якої формується загальний погляд студентів про основи держави і права. Саме вивчення правознавства дає загальні уявлення студентам про основи державно-правового життя в Україні та за її межами.

Знання та розуміння загальних питань державно-правової дійсності, наприклад, правовідносин, правомірної поведінки, правопорушення тощо, основних фундаментальних понять є невід'ємним елементом правової культури та правової свідомості не лише юриста, політолога, політика чи правоохоронця, але будь-якої освіченої людини.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Правознавство» має за мету вивчення загальних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права, системи основних понять юриспруденції, а також у вивченні таких важливих питань, як структура, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини тощо.

Завдання курсу: надання студентам знань з загальної теорії держави та права, основ профільюючих та деяких спеціальних галузей права, а також підвищення рівня правових знань у студентів, їх правосвідомості та правової культури.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства;
- основи правового регулювання суспільних відносин;
- проблеми становлення державності та правової системи в Україні, демократичної держави соціально-правового спрямування;
- механізм захисту прав і свобод людини і громадянина;
- методи правового регулювання господарської діяльності.

вміти:

- орієнтуватись в системі законодавства, володіти елементарною правовою термінологією;
- користуватись нормативно-правовими актами;
- застосовувати правові знання практичній діяльності і обирати варіант правомірної поведінки у різних життєвих ситуаціях.

За результатами вивчення дисципліни студент має досягти наступних програмних компетентностей та результатів навчання:

Загальні компетентності:

- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 3);
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 7);
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 12);

Програмні результати навчання:

- Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти (ПРН 19);

- Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ПРН 24).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права

Тема 1. Історія виникнення держави та права.

Держава і право як закономірний результат розвитку цивілізації. Плюралізм підходів у визначенні причин виникнення держави. Генеза феномену «право» у концепціях різноманітних юридичних шкіл. Особливості формування держави і права у різних народів.

Тема 2. Основні поняття теорії держави та права.

Поняття та ознаки держави. Поняття та види форми правління, форми державного устрою, форми політичного режиму (форми держави). Характеристика функцій держави. Поняття механізму та апарату держави. Поняття правової держави. Поняття та ознаки права. Соціальні норми та їх види. Система права. Форми (джерела) права. Систематизація нормативно-правових актів, її цілі і види. Правові відносини. Поняття, ознаки і види правової поведінки. Поняття і види правопорушень. Юридична відповідальність

Тема 3. Основи конституційного права України.

Історичний розвиток конституційного права в Україні. Поняття конституційного ладу. Основні принципи конституційного ладу в Україні. Громадянство України. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. Загальна характеристика органів державної влади в Україні (Верховна Рада України, Президент України: конституційний статус та повноваження, Кабінет Міністрів України). Виборчий процес та виборче право. Територіально-адміністративний устрій України.

Тема 4. Основи адміністративного права України.

Поняття адміністративного права та предмет адміністративного права. Джерела (форма) адміністративного права. Система адміністративного права. Поняття і зміст державного управління. Поняття суб'єкта адміністративного права. Органи виконавчої влади, як суб'єкти адміністративного права. Поняття адміністративної відповідальності. Її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Види адміністративних стягнень.

Змістовий модуль 2. Галузі права.

Тема 5. Основи цивільного та сімейного права України.

Цивільне право як самостійна галузь права. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Поняття та ознаки юридичної особи. Поняття та ознаки правочину. Поняття позовної давності та її строки. Поняття права власності. Основні поняття спадкового права.

Тема 6. Основи господарського права.

Поняття та види господарської діяльності. Поняття господарського права. Господарське законодавство. Поняття суб'єктів господарського права. Поняття та ознаки підприємств. Види та організаційно-правові форми підприємств.

Поняття об'єднання підприємств та класифікація об'єднань підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Поняття та ознаки господарського договору. Поняття господарсько-правової відповідальності.

Тема 7. Основи трудового права

Предмет трудового права. Поняття та сторони колективних договорів та угод. Загальні положення та зміст колективного договору. Поняття, сторони, умови та види трудового договору. Загальний порядок укладення трудового договору.

Припинення трудового договору. Поняття та види робочого часу. Поняття та види відпочинку. Види юридичної відповідальності в трудовому праві.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					усього	у тому числі				
л		сем	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права..												
Тема 1. Історія виникнення держави та права.	12	2	4			6	12					12
Тема 2. Основні поняття теорії держави та права.	12	2	4			6	14					14
Тема 3. Основи конституційного права України.	12	2	4			6	14	2				12
Тема 4. Основи адміністративного права України.	12	2	4			6	14					14
Разом за змістовим модулем 1	48	8	16			24	54	2				52
Змістовий модуль 2. Галузі права												
Тема 5. Основи цивільного та сімейного права України.	12	2	6			6	12					12
Тема 6. Основи	16	2	4			8	12					12

господарського права												
Тема 7. Основи трудового права	14	2	4			8	12	2				10
Разом за змістовим модулем 2	42	6	14			22	36	2				34
Усього годин	90	14	30			46	90	4				86

5. Теми лекцій (дена форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Історія виникнення держави та права.</u> Держава і право як закономірний результат розвитку цивілізації. Плюралізм підходів у визначенні причин виникнення держави. Генеза феномену «право» у концепціях різноманітних юридичних шкіл.	2
2	<u>Основні поняття теорії держави та права.</u> Поняття та ознаки держави. Поняття та види форми правління, форми державного устрою, форми політичного режиму (форми держави). Характеристика функцій держави. Поняття механізму та апарату держави. Поняття правової держави. Поняття та ознаки права. Соціальні норми та їх види. Система права. Форми (джерела) права. Систематизація нормативно-правових актів, її цілі і види.	2
3	<u>Основи конституційного права України.</u> Історичний розвиток конституційного права в Україні. Поняття конституційного ладу. Основні принципи конституційного ладу в Україні. Громадянство України. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. Загальна характеристика органів державної влади в Україні (Верховна Рада України, Президент України: конституційний статус та повноваження, Кабінет Міністрів України).	2
4	<u>Основи адміністративного права України.</u> Поняття адміністративного права та предмет адміністративного права. Джерела (форма) адміністративного права. Система адміністративного права. Поняття і зміст державного управління. Поняття суб'єкта адміністративного права. Органи виконавчої влади, як суб'єкти адміністративного права.	2
5	<u>Основи цивільного та сімейного права України.</u> Цивільне право як самостійна галузь права. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Поняття та ознаки юридичної особи. Поняття та ознаки правочину. Поняття позовної давності та її строки.	2
6	<u>Основи господарського права</u>	2

	Поняття та види господарської діяльності. Поняття господарського права. Господарське законодавство. Поняття суб'єктів господарського права. Поняття та ознаки підприємств. Поняття об'єднання підприємств та класифікація об'єднань підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Поняття та ознаки господарського договору.	
7	<u>Основи трудового права</u> Предмет трудового права. Поняття та сторони колективних договорів та угод. Загальні положення та зміст колективного договору. Поняття, сторони, умови та види трудового договору. Загальний порядок укладення трудового договору. Припинення трудового договору. Поняття та види робочого часу. Поняття та види відпочинку.	2
	Разом	14

Теми лекцій (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Основи конституційного права України.</u> Історичний розвиток конституційного права в Україні. Поняття конституційного ладу. Основні принципи конституційного ладу в Україні. Громадянство України. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. Загальна характеристика органів державної влади в Україні (Верховна Рада України, Президент України: конституційний статус та повноваження, Кабінет Міністрів України).	2
2	<u>Основи трудового права</u> Предмет трудового права. Поняття та сторони колективних договорів та угод. Загальні положення та зміст колективного договору. Поняття, сторони, умови та види трудового договору. Загальний порядок укладення трудового договору. Припинення трудового договору. Поняття та види робочого часу. Поняття та види відпочинку.	2
	<u>Разом</u>	4

5. Теми семінарських занять (дена форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія виникнення держави та права.	4
2	Основні поняття теорії держави та права.	4
3	Основи конституційного права України.	4
4	Основи адміністративного права України.	4
5	Основи цивільного та сімейного права України.	6
6	Основи господарського права	4

7	Основи трудового права	4
	Разом	30

7. Самостійна робота (дена форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Історія виникнення держави та права.</u> Самостійно вивчити: Особливості формування держави і права у різних народів.	6
2	<u>Основні поняття теорії держави та права.</u> Самостійно вивчити: Правові відносини. Поняття, ознаки і види правової поведінки. Поняття і види правопорушень. Юридична відповідальність	6
3	<u>Основи конституційного права України.</u> Самостійно вивчити: Виборчий процес та виборче право. Територіально-адміністративний устрій України.	6
4	<u>Основи адміністративного права України.</u> Самостійно вивчити: Поняття адміністративної відповідальності. Її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Види адміністративних стягнень.	6
5	<u>Основи цивільного та сімейного права України.</u> Самостійно вивчити: Поняття права власності. Основні поняття спадкового права.	6
6	<u>Основи господарського права</u> Самостійно вивчити: Види та організаційно-правові форми підприємств. Поняття господарсько-правової відповідальності.	8
7	<u>Основи трудового права</u> Самостійно вивчити: Види юридичної відповідальності в трудовому праві.	8
	Разом	46

Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Історія виникнення держави та права.</u> Самостійно вивчити: Особливості формування держави і права у різних народів.	12
2	<u>Основні поняття теорії держави та права.</u> Самостійно вивчити: Правові відносини. Поняття, ознаки і види правової поведінки. Поняття і види правопорушень. Юридична відповідальність	14
3	<u>Основи конституційного права України.</u> Самостійно вивчити: Виборчий процес та виборче право. Територіально-адміністративний устрій України.	12
4	<u>Основи адміністративного права України.</u>	14

	<u>Самостійно вивчити:</u> Поняття адміністративної відповідальності. Її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Види адміністративних стягнень.	
5	<u>Основи цивільного та сімейного права України.</u> <u>Самостійно вивчити:</u> Поняття права власності. Основні поняття спадкового права.	12
6	<u>Основи господарського права</u> <u>Самостійно вивчити:</u> Види та організаційно-правові форми підприємств. Поняття господарсько-правової відповідальності.	12
7	<u>Основи трудового права</u> <u>Самостійно вивчити:</u> Види юридичної відповідальності в трудовому праві.	10
	Разом	86

9. Індивідуальні завдання

1. Підготовка рефератів:

1. Історія виникнення держави та права.
2. Основні поняття теорії держави та права.
3. Основи конституційного права України.
4. Основи адміністративного права України.
5. Основи цивільного та сімейного права України.
6. Основи господарського права
7. Основи трудового права

2. Підготовка презентацій:

- 2.1. Господарське право як галузь права.

10. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні:* розповідь, пояснення, бесіда, лекція, робота з книгою (читання, конспектування тощо).
- 1.2. *Наочні:* демонстрація, ілюстрація.
- 1.3. *Практичні:* практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний.*
- 2.2. *Індуктивний метод.*
- 2.3. *Дедуктивний метод.*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний* (чи проблемно-інформаційний)
- 3.2. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, діалогове навчання.

11. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на семінарських заняттях;
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - написання рефератів;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
 - виробничі ситуації.
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання :
 - навчально-дослідна робота;
 - навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

12. Політика оцінювання

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора та декана факультету за наявності поважних причин.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час написання модуля та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, працевлаштування за фахом) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за наказом ректора).

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
Змістовий модуль 1 1 – 35 балів	Змістовий модуль 2 1 – 35 балів	СРС*			
T1–T4	T5–T7	15	85 (70+15)	15	10
35	35				0

*СРС (самостійна робота студента) оцінюється як сума балів за темами:
T1–T3 – 8 балів + T4–T6 – 7 балів = **15 балів**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Правознавство. Методичні вказівки щодо проведення семінарських занять та самостійної роботи студентів. Суми, 2015 р.
3. Навчально - методичний комплекс з дисципліни «Правознавство», СНАУ, 2015 рік.

13. Методичне забезпечення

1. Правознавство. Конспект лекцій. Суми, 2020 р.
2. Правознавство. Методичні вказівки щодо проведення семінарських занять. Суми, 2020 р.
3. Правознавство. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів. Суми, 2020 р.

14. Рекомендована література

15. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
16. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // ВВР, 2003, №№ 40-44, ст.356.
17. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 // ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375
18. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Кодекс України; Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-Х URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
19. Правознавство: навчальний посібник: у 2 т. Т. 2/ За заг. ред. М.П. Курила. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2016. – 386 с.
20. Правознавство: навчальний посібник / Сумський національний аграрний університет ; ред. С. І. Запара. - Суми : ВТД "Університетська книга", 2009. - 640 с.
21. Молдаван В. В.Правознавство: цікаве і мудре: навчальний посібник / В. В. Молдаван, Р. С. Кацавець. - 2-е вид., доп. - К. : Алерта, 2015. - 258 с.
22. Правознавство: навчальний посібник / ред. С. М. Тимченко. - 2-ге вид., стер. - Суми : ВТД "Університетська книга", 2008. - 554 с.
23. Правознавство: підручник / А. І. Берлач, С. С. Бичкова, Д. О. Карпенко. - К. : Всеукраїнська асоціація видавців "Правоваєдність", 2008. - 792 с.
24. Трудове право України: підручник / С. М. Прилипко [та ін.]. - 5-е вид., доп. - Х. : Право, 2014. - 760 с.
25. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / ред. О. В. Дзера. - К. :ЮрінкомІнтер, 2014. - 1176 с.
26. Кравцова Т. М. Адміністративне право. Загальна частина: навчальний посібник / Т. М. Кравцова. - Суми : СВС Панасенко І. М., 2015. - 308 с.
27. Мельник, Р. С. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навчальний посібник / Р. С. Мельник, С. О. Мосьондз ; КНУ ім. Т. Шевченка; Університет сучасних знань. - 2-е вид., перероб. і доп. - Київ : Юрінком Інтер; Буква Закону, 2019. - 344 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/> - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.minagro.kiev.ua> - Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://darg.gov.ua> - Державне агентство рибного господарства України.
7. <http://www.urist.in.ua> - Перший український юридический форум.
8. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
9. <http://dazru.gov.ua> - Державне агентство земельних ресурсів України
10. <http://dklg.kmu.gov.ua-> Державне агентство лісових ресурсів України
11. <http://golovderzhkarantyn.gov.ua> - Державна служба з карантину рослин України
12. <http://www.vet.gov.ua> - Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України

ДОДАТОК 1

Результати навчання за освітнім компонентом та їх зв'язок з програмними результатами навчання

Результати навчання за ОК: Після закінчення вивчення освітнього компонента (дисципліни) студент буде здатен:	Програмні результати навчання на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП 2020 р.)	
	ПРН 19	ПРН 24
ДРН 1. причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства;		*
ДРН 2. основи правового регулювання суспільних відносин;		*
ДРН 3. проблеми становлення державності та правової системи в Україні, демократичної держави соціально-правового спрямування;		*
ДРН 4 механізм захисту прав і свобод людини і громадянина;	*	
ДРН 5. методи правового регулювання господарської діяльності;	*	
ДРН 6. орієнтуватись в системі законодавства, володіти елементарною правовою термінологією;		*
ДРН 7. користуватись нормативно-правовими актами;		*
ДРН 8. застосовувати правові знання практичній діяльності і обирати варіант правомірної поведінки у різних життєвих ситуаціях.		*